ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΛΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΘΗΝΑ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή 1

  1.1. Θεσμικό πλαίσιο 1

  1.2. Βασικές έννοιες 2

2.1. Προσδιορισμός λατομικών περιοχών 5

2.2. Περιορισμοί στη χωροθέτηση μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών 6

3. Αδειοδότησεις 8

4. Γενικά κριτήρια ορθολογικής δραστηριότητας 10

5. Παρακολούθηση & Έλεγχοι 11

6. Υποχρεώσεις εκματάλλευσης 12

  6.1. Υποχρεώσεις Εκμεταλλευτή 12

  6.2. Υποχρεώσεις Εργοδότη 13

  6.3. Υποχρεώσεις Διευθυντή του έργου 14

7. Περιπτώσεις ατυχημάτων και εκτάκτων αναγκών 14

  7.1. Υποχρεώσεις Διευθυντή του έργου 14

  7.2. Αστυνομική Αρχή 14

  7.3. Επιθεώρηση Μεταλλείων 15

8. Ειδικοί κανονισμοί μέτρων ασφαλείας - προστασίας 16

9. Πρόσθετα μέτρα 17

  9.1. Μέτρα για την ασφάλεια της επιφάνειας 17

  9.2. Αποθέσεις υλικών 17

Παράρτημα Ι 19

  Πίνακας 1: Επιτρεπόμενα όρια έκθεσης σε θόρυβο 19

  Πίνακας 2: Συσχετισμός δείκτη θερμοκρασίας-υγρασίας με διάρκεια πραγματικής εργασίας 19

  Πίνακας 3: Οριακές τιμές για ορυκτές σκόνες 20

  Πίνακας 4: Οριακές τιμές για σκόνες, ατμούς ή καπνούς μετάλλων και ενώσεων τους 21

  Πίνακας 5: Οριακές τιμές για άλλους χημικούς παράγοντες 22

  Πίνακας 6: Συσχετισμός επιτρεπόμενων ποσοτήτων εκρηκτικών υλών και καψυλλίων και αποστάσεων σε υπαίθριες αποθήκες 23

Πίνακας 7: Αποστάσεις που πρέπει να τηρούν οι επιφανειακές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες από διάφορους τύπους υποδομών 24
Πίνακας 8: Ρόλοι και Αρμοδιότητες σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο 25

Παράρτημα ΙΙ: Μέλη Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ) Ελλάδος 31

<u>Λατομικές & Μεταλλευτικές Δραστηριότητες</u>

1. Εισαγωγή

Σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», τα ατυχήματα που λαμβάνουν χώρα σε εγκαταστάσεις εξόρυξης, όπως είναι τα μεταλλεία, τα λατομεία, τα ορυχεία κλπ, αποτελούν κινδύνους τεχνολογικών καταστροφών.

1.1. Θεσμικό Πλαίσιο

Ν 210/1973 (ΦΕΚ 277Α) «Μεταλλευτικός Κώδικας»

Ν 669/1977 (ΦΕΚ 241Α) «Περί εκμεταλλεύσεως λατομείων»

Ν 1428/1984 (ΦΕΚ 43Α) «Εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις»

Ν 1515/1985 (ΦΕΚ 18Α) «Ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας» (άρθρο 1, παράγραφος 1)

Ν 2115/1993 (ΦΕΚ 15Α) « Τροποποίηση, αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 1428/1984 "Εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών και άλλες διατάξεις"»

Ν 2702/1999 (ΦΕΚ 70Α) «Διάφορες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις»

Ν 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»

Ν 2873/2000 (ΦΕΚ 178Α) «Ρύθμιση θεμάτων Ανταγωνισμού, Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Τουρισμού και άλλες διατάξεις»

ΠΔ 78/2006 (ΦΕΚ 80Α) «Διάρθρωση, στελέχωση και αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων»

ΚΥΑ ΑΠΔ7/Α/Φ1/14080/732/1996 (ΦΕΚ 771Β) «Ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας 92/104/ΕΟΚ "Περί των ελάχιστων προδιαγραφών για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις υπαίθριες και υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες" στον Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών»

ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022Β) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες…»

ΚΥΑ 11014/703/Φ104/2003 (ΦΕΚ 332Β) «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων…»

ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984 (ΦΕΚ 931Β) «Κανονισμός μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών»

ΥΑ Δ8/Γ/Φ17/16103/1992 (ΦΕΚ 424Β) «Τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 22 του κανονισμού μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών που αναφέρονται στον αμίαντο»

ΥΑ Δ8/Γ/Φ17/4208/1998 (ΦΕΚ 1070Β) «Τροποποίηση των παραγράφων 6 και 10 του άρθρου 22 του κανονισμού μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών που αναφέρονται στον αμίαντο»

ΥΑ Δ7/Α/Φ1/οικ. 2198/2002 (ΦΕΚ 165Β) «Τροποποίηση Κανονισμού μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών»

ΥΑ Δ10/Φ68/6812/1993 (ΦΕΚ 221Β) «Απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση ή την παράταση άδειας εκμεταλλεύσεως λατομείων αδρανών υλικών…»

ΥΑ Δ10/Φ68/οικ. 30842/1993 (ΦΕΚ 917Β) «Όροι και διαδικασία εκμισθώσεως, εκμεταλλεύσεως και διαχείρισης των Δημόσιων Λατομείων αδρανών υλικών»

ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ. 17611/2000 (ΦΕΚ 1545Β) «Συμπλήρωση της απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας & Τεχνολογίας υπ' αριθμό Δ10/Φ68/οικ. 30842/7.12.92 (ΦΕΚ 917Β)…»

ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ. 10693/3065/2005 (ΦΕΚ 821Β) «Τροποποίηση της απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας υπ' αρ Δ10/Φ68/οικ. 30842/1993. …»

ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ. 25006/3127 (ΦΕΚ 1925Β) «Τροποποίηση της απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας υπ' αρ Δ10/Φ68/οικ. 30842/1993…»

ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ. 10161/2915/2005 (ΦΕΚ 780Β) «Λειτουργία της Επιτροπής καθορισμού λατομικών περιοχών»

1.2. Βασικές έννοιες

- ✓ ***Μεταλλευτικοί χώροι*** είναι οι χώροι για τους οποίους έχουν δοθεί άδειες μεταλλευτικών ερευνών, οριστικές παραχωρήσεις, άδειες εξόρυξης, παραχωρήσεις με φιρμάνια, τα Δημόσια Μεταλλεία, οι ερευνητέες από το Δημόσιο περιοχές καθώς και αυτοί που καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 2, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984).
- ✓ ***Λατομικός χώρος*** είναι η ενιαία έκταση γης στην οποία έχει δικαίωμα εντοπισμού κοιτάσματος ή εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών ένας μόνο εκμεταλλευτής (άρθρο 1, Ν 1428/1984).
- ✓ ***Λατομείο*** είναι η έκταση γης μέσα στο λατομικό χώρο όπου αναπτύσσονται λατομικές εργασίες (άρθρο 1, Ν 1428/1984 & άρθρο 21, Ν 2115/1993).
- ✓ ***Μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες*** είναι οι εργασίες που κύρια γίνονται με διατρητικά ή γεωτρητικά ή εξορυκτικά ή και άλλα μηχανικά μέσα και που συμβάλλουν, άμεσα ή έμμεσα, στον εντοπισμό κοιτασμάτων ορυκτών υλών, όπως αυτές ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και οι εργασίες που, άμεσα ή έμμεσα, συμβάλλουν

στην εκμετάλλευση ή επεξεργασία ή γενικότερα αξιοποίηση των ορυκτών υλών κάθε μεταλλευτικού ή λατομικού χώρου (άρθρο 2, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984).

- ✓ ***Εκμεταλλευτής*** είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία προσώπων που έχει, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, το δικαίωμα έρευνας ή και εκμετάλλευσης στο μεταλλευτικό ή λατομικό χώρο που βρίσκεται το έργο (άρθρο 2, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984).
- ✓ ***Εργοδότης*** είναι ο ίδιος ο εκμεταλλευτής, εφόσον αυτοδύναμα εκτελεί το έργο ή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδέεται με τον εκμεταλλευτή, με σχέση εργολαβικής ανάθεσης του συνόλου ή μέρους του έργου και περιοριστικά μόνο για τις εργασίες που αναφέρονται στη σχετική σύμβαση (άρθρο 2, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984).
- ✓ ***Αδρανή υλικά*** είναι τα υλικά διαφόρων διαστάσεων που προέρχονται από την εξόρυξη κατάλληλων πετρωμάτων ή την απόληψη φυσικών αποθέσεων θραυσμάτων τους και που χρησιμοποιούνται όπως έχουν ή μετά από θραύση ή λειοτρίβηση ή ταξινόμηση για την παρασκευή σκυροδεμάτων ή κονιαμάτων ή με μορφή σκύρων ή μεγαλύτερων κομματιών, στην οδοποιία ή λοιπά τεχνικά έργα ή οικοδομές, καθώς και τα ασβεστολιθικά πετρώματα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ασβέστη ή υδραυλικών κονιών ή συλλιπασμάτων μεταλλουργίας. Στην έννοια των αδρανών υλικών περιλαμβάνονται και οι δομικοί λίθοι, λαξευτοί ή όχι (άρθρο 1, Ν 1428/1984 όπως συμπληρώθηκε από το άρθρο 1 του Ν 2115/1993).
- ✓ ***Υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες*** σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΚΥΑ ΑΠΔ7/Α/Φ1/14080/732/1996, είναι όλες οι βιομηχανίες οι οποίες:
    - o εξορύσσουν υπό την αυστηρή έννοια του όρου, ορυκτές ύλες στην επιφάνεια ή υπογείως ή/και
    - o προβαίνουν στην αναζήτηση κοιτασμάτων με σκοπό την εξόρυξη αυτών ή/και
    - o προετοιμάζουν τις εξορυχθείσες ύλες για την πώληση, με εξαίρεση τις δραστηριότητες μεταποίησης των εξορυχθείσων υλών.

Χώροι εργασίας είναι το σύνολο των χώρων που προορίζονται για την εγκατάσταση θέσεων εργασίας, που περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες καθώς και τις εγκαταστάσεις που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τις υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένων των χώρων απόθεσης των εκβολάδων και άλλων χώρων αποθήκευσης και ενδεχομένως, των καταλυμάτων, στους οποίους έχουν πρόσβαση οι εργαζόμενοι στο πλαίσιο της εργασίας τους (άρθρο 2, ΚΥΑ ΑΠΔ7/Α/Φ1/14080/732/1996).

- ✓ ***Μέση σταθμισμένη τιμή συγκέντρωσης*** αιωρούμενων σκονών, αερίων, ατμών και καπνών είναι η μέση τιμή που προκύπτει από συνεχείς μετρήσεις των συγκεντρώσεων στη διάρκεια της ημερήσιας εργασίας ή από ασυνεχείς μετρήσεις που γίνονται με τρόπο, ώστε τα αποτελέσματά τους να είναι αντιπροσωπευτικά των συνθηκών, στις οποίες εκτίθεται ο εργαζόμενος στη διάρκεια της ημερήσιας εργασίας (άρθρο 22, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984).
- ✓ ***Μέγιστη τιμή συγκέντρωσης*** είναι η μέγιστη συγκέντρωση, ακόμα και στιγμιαία, στη διάρκεια της ημερήσιας εργασίας (άρθρο 22, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984).
- ✓ ***Ένα μεταλλείο ή τμήμα του, χαρακτηρίζεται εύφλεκτο***, σύμφωνα με το άρθρο 75 της ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984, όταν διαπιστωθεί:
  - ότι το μετάλλευμα που εξορύσσεται αυτοαναφλέγεται ή
  - έκλυση εύφλεκτων αερίων που δε δημιουργούν εκρηκτικό μίγμα, μετά από σειρά μετρήσεων

  Ένα λιγνιτωρυχείο ή ανθρακωρυχείο ή τμήμα του, χαρακτηρίζεται εύφλεκτο, σύμφωνα με το άρθρο 75 της ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984, όταν, εκτός από τα παραπάνω, διαπιστωθεί με σειρά μετρήσεων:
  - περιεκτικότητα σε μεθάνιο μεγαλύτερη από 0.5% ή
  - αιωρούμενη σκόνη άνθρακα περισσότερη από 80 gr/m^3 αέρα
- ✓ ***Ένα εύφλεκτο μεταλλείο ή τμήμα του χαρακτηρίζεται επικίνδυνο***, σύμφωνα με το άρθρο 75 της ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984, όταν διαπιστωθεί με σειρά μετρήσεων ότι:
  - η αυτανάφλεξη του μεταλλεύματος, κάνει την εργασία εξαιρετικά επικίνδυνη ή ανθυγιεινή από πλευρά συχνότητας και έκτασης πυρκαγιών, θερμοκρασιών και σύστασης του αέρα ή
  - εκλύονται εύφλεκτα αέρια που δημιουργούν εκρηκτικό μίγμα

  Ένα εύφλεκτο λιγνιτωρυχείο ή ανθρακωρυχείο ή τμήμα τους, χαρακτηρίζεται επικίνδυνο, σύμφωνα με το άρθρο 75 της ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984, όταν, πέρα από τα παραπάνω, διαπιστωθεί με σειρά μετρήσεων:
  - περιεκτικότητα σε μεθάνιο μεγαλύτερη από 1%
  - αιωρούμενη σκόνη άνθρακα περισσότερη από 100 gr/m^3 αέρα
- ✓ ***Ατύχημα*** σε κάθε έργο ή εξαρτημένη απ' αυτό εργασία, θεωρείται κάθε τραυματισμός ανθρώπου που προέρχεται από όποια αιτία στη διάρκεια της εργασίας, ή λόγω της λειτουργίας του έργου ή γενικότερα λόγω της μεταλλευτικής ή λατομικής δραστηριότητας, ακόμα και μετά τη διακοπή της λειτουργίας του έργου και μέχρι τη

λήψη των μέτρων που θα καθορίσει η Επιθεώρηση Μεταλλείων μετά το τέλος του έργου (άρθρο 92. ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984).

- ✓ ***Δυστύχημα*** χαρακτηρίζεται το συμβάν που επιφέρει σοβαρό τραυματισμό ή ακρωτηριασμό ή θάνατο ανθρώπου (άρθρο 92, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984).
- ✓ Ως ***ευρύτερη περιοχή της Αθήνας*** νοείται η περιοχή του νομού Αττικής και η Μακρόνησος εκτός από τα Κύθηρα (άρθρο 1, παρ. 1, Ν 1515/1985).

2.1. Προσδιορισμός λατομικών περιοχών

Για να καθοριστεί μια περιοχή ως λατομική, η **Επιτροπή καθορισμού λατομικών περιοχών**, αφού πραγματοποιήσει αναλυτική και εμπεριστατωμένη εκτίμηση των αναγκών του νομού σε αδρανή υλικά, και μόνο εφόσον, από την εκτίμηση αυτή προκύψει ότι οι ανάγκες αυτές δεν καλύπτονται για τα προσεχή 30 έτη από τα λατομεία που ήδη λειτουργούν εντός λατομικών περιοχών ή θέσης συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων (παρ.Α2, ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ.10161/2915/2005), γνωμοδοτεί στον οικείο Νομάρχη, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και την έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού. Ο Νομάρχης αφού μελετήσει την έκθεση που του καταθέτει η Επιτροπή, λαμβάνει την τελική απόφαση (παρ.Α5, ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ.10161/2915/2005).

Η επιτροπή αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ.3, Ν.2115/1993, αποτελείται από εκπροσώπους από:

- ✓ Υπουργείο Ανάπτυξης (Πρόεδρος)
- ✓ Διεύθυνση Δασών της Περιφέρειας (ανά νομό)
- ✓ Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της ΝΑ
- ✓ Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων της Περιφέρειας (ΤΥΔΚ)
- ✓ Εφορία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού
- ✓ Διεύθυνση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της ΝΑ
- ✓ ΙΓΜΕ
- ✓ ΟΤΑ

Ο Νομάρχης υποχρεούται να ενημερώνει ανά εξάμηνο το Υπουργείο Ανάπτυξης για την πρόοδο των εργασιών καθορισμού λατομικών περιοχών ή θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων και την εγκατάσταση λατομείων εντός αυτών (παρ.Β, ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ.10161/2915/2005).

2.2. Περιορισμοί στη χωροθέτηση μεταλλευτικών & λατομικών εργασιών

- ✓ Απαγορεύεται, μέσα στις λατομικές περιοχές καθώς και σε απόσταση τουλάχιστον **1000μέτρων** έξω από την οριογραμμή τους, η επέκταση του σχεδίου πόλης ή η δημιουργία ανεξάρτητου ρυμοτομικού σχεδίου ή η ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος εκτός από τα κτίσματα που εξυπηρετούν τη λατομική δραστηριότητα για τα οποία αποφαίνεται ο οικείος Νομάρχης (άρθρο 3, παρ.4, Ν 2115/1993).
- ✓ Απαγορεύεται ο καθορισμός λατομικών περιοχών σε ακτίνα **2000 μέτρων** από χώρους που έχουν κηρυχθεί αρχαιολογικοί ή προστατευόμενες ζώνες καθώς και **εντός του λεκανοπεδίου της Αττικής** (άρθρο 4, παρ.1, Ν 2115/1993). Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Ν 2702/1999, στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 1.2. του παρόντος, μπορεί εντός 5 ετών από την έναρξη ισχύος του Ν 2702/1999, να καθορίζονται θέσεις συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων **αδρανών υλικών** με κοινές αποφάσεις των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Ανάπτυξης, προκειμένου δε περί δασικών εκτάσεων και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- ✓ Για μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες κάτω από ή κοντά σε οικήματα, έργα δημόσιας ωφέλειας, πυλώνες ή στύλους γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος ή τηλεπικοινωνιών, περιοχές αρχαιολογικού ή τουριστικού ενδιαφέροντος ή φυσικού κάλους, καθώς και στη διάρκεια της εκτέλεσής τους, πρέπει να προβλέπονται και να παίρνονται, μεταξύ των άλλων, και ειδικά μέτρα προστασίας των πιο πάνω περιοχών ή κατασκευών, τα οποία αναφέρονται στην Τεχνική Μελέτη που κατατίθεται από τον εκμεταλλευτή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης (άρθρο 81, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984).

<u>Επιφανειακές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες</u> (άρθρο 81, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

Για τη χωροθέτηση επιφανειακών μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών κοντά σε βιομηχανικά κτίσματα, οικείες, έργα κοινής ωφέλειας, πλατείες, γυμναστήρια, νεκροταφεία και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους και εφόσον δε χρησιμοποιούνται για την εκτέλεσή τους εκρηκτικές ύλες, πρέπει να αφήνεται απόσταση ασφαλείας, το λιγότερο, 250m από εκείνες που έχουν άμεσες επιπτώσεις (πχ κατολισθήσεις πράνων, ρωγματώσεις, δονήσεις από μηχανήματα, σκόνη από εκσκαφές ή αποθέσεις) στα φυσικά χαρακτηριστικά του γειτονικού και του ευρύτερου χώρου.

Σε περίπτωση που γίνεται χρήση εκρηκτικών υλών, το πιο πάνω όριο διπλασιάζεται (500m).

- ✓ Για τη χωροθέτηση των παραπάνω εργασιών κοντά σε εθνικούς, επαρχιακούς και δημοτικούς δρόμους και εφόσον επιτρέπεται από τα τεχνικά χαρακτηριστικά των εκσκαφών σε σχέση με τη γεωμορφολογία της περιοχής, η πιο πάνω ελάχιστη απόσταση καθορίζεται σε 50m. Τα παραπάνω δεν ισχύουν για δρόμους που έχουν ανοιχτεί για την εξυπηρέτηση του έργου και δεν έχουν καμιά αστική ή κοινοτική προσπέλαση.

  Σε περίπτωση που γίνεται χρήση εκρηκτικών υλών, το πιο πάνω όριο καθορίζεται σε 300m.
- ✓ Κοντά σε θέσεις στύλων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, υψηλής τάσης και τηλεπικοινωνιών, η πιο πάνω ελάχιστη απόσταση καθορίζεται αντίστοιχα σε 70m και 50m.

  Σε περίπτωση που γίνεται χρήση εκρηκτικών υλών, η ελάχιστη απόσταση καθορίζεται σε 150m από το νοητό κατακόρυφο επίπεδο που περνάει από τις γραμμές μεταφοράς.

  Τα παραπάνω δεν ισχύουν για τις γραμμές μεταφοράς που εξυπηρετούν τη λειτουργία του έργου, με την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζουν την ασφάλεια και τη λειτουργία των εξωτερικών δικτύων.

  Κατ' εξαίρεση, για περιπτώσεις περιορισμένης χρήσης εκρηκτικών υλών σε περιστασιακές ή υποβοηθητικές ή μικρής έκτασης και διάρκειας εργασίας (πχ διάνοιξη δρόμων, κατάρριψη επισφαλών όγκων από το φρύδι του πρανούς), η ελάχιστη επιτρεπόμενη απόσταση από κτίσματα που κατοικούνται, έργα κοινής ωφέλειας και κοινόχρηστους δρόμους καθορίζεται σε 50m.

  Ειδικά για διάνοιξη δρόμων προσπέλασης από κύριο δρόμο, επιτρέπεται η περιορισμένη χρήση εκρηκτικών υλών και για αποστάσεις μικρότερες από 100m μετά από ειδική άδεια της αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής και αφού παρθούν με φροντίδα της Διεύθυνσης του έργου, όλα τα απαραίτητα, για την ασφάλεια των περίοικων και διερχόμενων, πρόσθετα μέτρα.

Στον Πίνακα 7 στο Παράρτημα Ι του παρόντος δίνονται οι αποστάσεις που πρέπει να έχουν οι επιφανειακές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες από διάφορους τύπους υποδομών.

<u>Υπόγειες μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες</u>

Για τη χωροθέτηση των υπόγειων εργασιών πρέπει να γίνεται κατάλληλος σχεδιασμός στην τεχνική μελέτη που αναφέρεται στο τέλος της παραγράφου 3 του παρόντος, καθώς και εκτέλεσή τους ώστε ανάλογα με την έκταση του κοιτάσματος, τα μηχανικά χαρακτηριστικά των πετρωμάτων, τη μέθοδο για την υπόγεια εκμετάλλευση και το βάθος των εργασιών, να μη δημιουργούνται επιπτώσεις στην επιφάνεια (πχ ρωγμές, καθιζήσεις, κατολισθήσεις).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται για τη χωροθέτηση των εξόδων στην επιφάνεια των υπόγειων εργασιών λιγνιτωρυχείων, ανθρακωρυχείων και εύφλεκτων μεταλλείων ώστε να μη δημιουργούνται κίνδυνοι σε κτίσματα, οικισμούς, έργα κοινής ωφέλειας, εγκαταστάσεις, δασικές εκτάσεις κλπ.

Υπαίθριες αποθήκες εκρηκτικών υλών και καψυλλίων

Οι υπαίθριες αποθήκες εκρηκτικών υλών και καψυλλίων πρέπει να βρίσκονται μακριά από κατοικημένες περιοχές, δημόσιους δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές, εγκαταστάσεις έργων, μέτωπα εξόρυξης, εργοταξιακούς δρόμους κλπ. Στον Πίνακα 6 στο Παράρτημα Ι του παρόντος καθορίζονται οι αποστάσεις που πρέπει να τηρούνται ανάλογα με τις ποσότητες της εκρηκτικής ύλης και τον αριθμό των καψυλλίων που αποθηκεύονται. Οι αποστάσεις αυτές μειώνονται στο μισό εφόσον αποθηκεύονται πετρελαιαμμωνίτης, πυρίτιδες ή sluries. Και μειώνονται ακόμα μια φορά στο μισό (δηλαδή στο ένα τέταρτο) εφόσον μεταξύ των αποθηκών και των οικοδομών, οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, εγκαταστάσεων, μετώπων κλπ έχουν κατασκευαστεί τεχνητά αναχώματα που καλύπτουν το ύψος της αποθήκης (άρθρο 50, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984).

3. Αδειοδοτήσεις

✓ Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ΠΔ 78/2006, οι **Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Τμήμα Ενέργειας και Φυσικών Πόρων):**

- o Χορηγούν άδεια μεταλλευτικών ερευνών
- o Χορηγούν άδεια εκμετάλλευσης σε δημοτικά, κοινοτικά ή ιδιωτικά λατομεία αδρανών υλικών, σε λατομεία ΝΠΔΔ και παράταση αυτής
- o Εκδίδουν απόφαση για τη διετή συνέχιση της λειτουργίας των δημοτικών, κοινοτικών, ιδιωτικών και ΝΠΔΔ λατομείων αδρανών υλικών, με αποκλειστικό σκοπό την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και παράταση αυτής για μία τριετία
- o Εκδίδουν άδεια εκμετάλλευσης λατομείων (πλην των δημοσίων λατομείων) μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών
- o Εκδίδουν άδεια εκμετάλλευσης λατομείων σχιστολιθικών πλακών
- o Εκδίδουν άδεια εκμετάλλευσης λατομείων αργίλων και μαργών πλινθοποιίας και κεραμοποιίας
- o Εκδίδουν απόφαση χαρακτηρισμού ως βιομηχανικών, των λατομικών επιχειρήσεων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και αδρανών υλικών

- Χορηγούν άδεια κατασκευής και λειτουργίας των υπόγειων και υπαίθριων αποθηκών εκρηκτικών υλών και καψυλλίων για την εξυπηρέτηση των μεταλλείων και λατομείων αδρανών υλικών, μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών
- Προβαίνουν σε καθορισμό και αποχαρακτηρισμό των λατομικών περιοχών

✓ Η απόφαση εκμίσθωσης λατομείων αδρανών υλικών που ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου εκδίδεται από το **Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας** (άρθρο 1, παρ.1, ΥΑ Δ10/Β/Φ68/οικ.17611/2000).

Σύμφωνα με το άρθρο 10, παρ.1, Ν 2115/1993, απαγορεύεται η εκμίσθωση δημόσιων λατομείων ή η χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης δημοτικών, κοινοτικών, ιδιωτικών και ΝΠΔΔ λατομείων αν υπάρχουν:

- Κίνδυνοι για την ασφάλεια της ζωής ή για την υγεία των εργαζομένων, των περιοίκων και των διερχομένων
- Βλάβες σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία ή ιστορικά μνημεία ή τουριστικές εγκαταστάσεις
- Βλάβες σε έργα δημοσίας ωφέλειας
- Σοβαρές αλλοιώσεις του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος

✓ Σε περίπτωση που ο **Επιθεωρητής Μεταλλείων** διαπιστώσει ότι γίνονται καθ' υποτροπή παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, των όρων της άδειας εκμετάλλευσης ή της σύμβασης ή της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή της έγκρισης επέμβασης και των εντολών του Επιθεωρητή Μεταλλείων, ή τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια κτισμάτων ή έργων κοινής ωφέλειας ή η ζωή και η υγεία των εργαζομένων, των περιοίκων και των διερχομένων ή διενεργείται ανορθολογική εκμετάλλευση ή τίθεται σε σοβαρό κίνδυνο το περιβάλλον μπορεί να διατάξει την επιβολή περιοριστικών μέτρων στην εκμετάλλευση του λατομείου, για την προσωρινή, ολική ή μερική διακοπή αυτής σε περίπτωση που συντρέχει λόγος και να ενημερώσει σχετικά την Αστυνομική Αρχή και τον εκμεταλλευτή (άρθρο 13, παρ.5, Ν 2115/1993). Στη χώρα μας υπάρχουν δύο Επιθεωρήσεις Μεταλλείων (Πηγή: Ιστοσελίδα Υπουργείου Ανάπτυξης, www.ypan.gr/fysikoi_poroi/emne):

- Επιθεώρηση Μεταλλείων Νοτίου Ελλάδος (ΕΜΝΕ) με χωρική αρμοδιότητα σε όλη τη χώρα πλην της Μακεδονίας και της Θράκης
- Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος (ΕΜΒΕ) με χωρική αρμοδιότητα στη Μακεδονία και τη Θράκη

✓ Πριν από την έναρξη μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών σε νέο έργο ή και νέο μέρος έργου που δεν είχε περιληφθεί στην αρχική μελέτη, ο **εκμεταλλευτής** έχει υποχρέωση να καταρτίσει και να υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του **Υπουργείου Ανάπτυξης** τεχνική μελέτη του έργου ή μέρους του έργου που οι προδιαγραφές της καθώς και η διαδικασία για την έγκρισή της αναφέρονται στα άρθρα 97 και 98 της ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984. Τα κριτήρια που γενικά πρέπει να ικανοποιούνται στις παραπάνω μελέτες είναι, η οικονομία του κοιτάσματος σε συνδυασμό με την ασφάλεια των εργαζομένων, εργασιών και εγκαταστάσεων, την προστασία του περιβάλλοντος και γενικότερα, η ελαχιστοποίηση του κοινωνικού κόστους (παρ.1β, άρθρο 4, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984).

4. Γενικά κριτήρια ορθολογικής δραστηριότητας (άρθρο 6, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

Στην παράγραφο αυτή αναφέρονται τα γενικά κριτήρια της ορθολογικής δραστηριότητας που πρέπει να τηρεί ο εκμεταλλευτής σε κάθε φάση ή είδος των εργασιών του έργου του:

✓ Στις ερευνητικές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες, στόχος είναι ο εντοπισμός εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων ορυκτών υλών.

Ο σχεδιασμός της ερευνητικής δραστηριότητας, να γίνεται κλιμακωτά κατά τα απαραίτητα στάδια. Πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών, να έχουν προηγηθεί τα προκαταρκτικά στάδια της έρευνας.

Η σκοπιμότητα της προχώρησης από στάδιο σε στάδιο, να δικαιολογείται με επιστημονικά, τεχνικά και οικονομικά κριτήρια από τα δεδομένα των προηγούμενων σταδίων και να συνδυάζεται με την αύξηση του βαθμού ασφαλείας των αποθεμάτων.

Η διάρκεια και το κόστος των εργασιών κάθε σταδίου, να μην ξεπερνάει, ανάλογα και με τα κοιτασματολογικά χαρακτηριστικά, τα όρια που προβλεπόταν από την κείμενη νομοθεσία.

✓ Οι μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες της εκμετάλλευσης να βασίζονται σε, ανάλογα με την περίπτωση, επαρκή και αξιόπιστα στοιχεία των ερευνητικών εργασιών.

Να συνδυάζεται ο ρυθμός παραγωγής με το ρυθμό προετοιμασίας τμημάτων του κοιτάσματος ώστε να εξασφαλίζονται στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους απολήψιμα αποθέματα που επαρκούν, ανάλογα με το ύψος της παραγωγής, για ένα, το λιγότερο, επόμενο χρόνο.

Να μην περιορίζεται η εκμετάλλευση μόνο στα τμήματα του κοιτάσματος που συγκριτικά έχουν καλύτερη ποιότητα ή μπορούν να εξορυχθούν με καλύτερες συνθήκες.

Αντίθετα, να καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για συνδυασμένη εκμετάλλευση με στόχο την αξιοποίηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους του κοιτάσματος. Σε περίπτωση που το παραπάνω δεν είναι οικονομικά εφικτό, οι ορυκτές ύλες των μικρότερου ενδιαφέροντος τμημάτων του κοιτάσματος, εφόσον εξορύσσονται, να κατευθύνονται σε ξεχωριστούς χώρους απόθεσης ώστε, χωρίς δυσκολία, να μπορούν να αποληφθούν μελλοντικά για μια πιθανή αξιοποίησή του ή εφόσον παραμένουν ανεκμετάλλευτοι, αν μπορούν να εξορυχθούν με τις εκσκαφές που έχουν ήδη διανοιχτεί.

Οι σχετικές εργασίες να μη γίνονται με τρόπο ώστε να καταστρέφονται τμήματα του κοιτάσματος που έχουν καταρχήν εμπορεύσιμη ποιότητα, να υποβαθμίζεται η ποιότητα ή οι ιδιότητες του προϊόντος και να διαφεύγουν αξιόλογες ποσότητες με τα στείρα, χωρίς να εξασφαλίζεται δυνατότητα άμεσης ή και μελλοντικής απόληψης. Γενικότερα, να αποφεύγεται κάθε τρόπος κατασπατάλησης ή ευκαιριακής εκμετάλλευσης του κοιτάσματος.

Οι μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες της επεξεργασίας να γίνονται με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή ανάκτηση των χρήσιμων συστατικών των ορυκτών υλών που εξορύσσονται, σε συνδυασμό με την επίτευξη της καλύτερης δυνατής ποιότητας του προϊόντος.

Να προβλέπεται δυνατότητα απόληψης των χρήσιμων συστατικών που περιέχονται στα απορρίμματα με ανακύκλωση ή ξεχωριστή απόθεση για μελλοντική αξιοποίηση.

Να προβλέπεται δυνατότητα αξιοποίησης των παραπροϊόντων ή υποπροϊόντων της παραγωγικής διαδικασίας ή στην περίπτωση που αυτό δεν είναι οικονομικά εφικτό, η ασφαλής απομάκρυνση, απόθεση ή φύλαξη ή δέσμευση κλπ των παραπάνω υλών.

5. Παρακολούθηση & Έλεγχοι

- ✓ Η οικεία **Επιθεώρηση Μεταλλείων** είναι αρμόδια για τον έλεγχο τήρησης του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (άρθρο 3, παρ.1, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984). Σε περίπτωση αδυναμίας της Επιθεώρησης Μεταλλείων, την αρμοδιότητα αναλαμβάνουν τεχνικοί του Υπουργείου Ανάπτυξης, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (άρθρο 3, παρ.2, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984).
- ✓ Ο έλεγχος για τα έργα έρευνας και εκμετάλλευσης φυσικών υδρογονανθράκων, σύμφωνα με την παρ.1β της ΥΑ Δ7/Α/Φ1/οικ.2198/2002, γίνεται από τη **Γενική Διεύθυνση Φυσικού Πλούτου του Υπουργείου Ανάπτυξης**.

- ✓ Η **Διεύθυνση Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Τμήμα Ενέργειας και Φυσικών Πόρων)** διενεργεί αυτοψίες αυταπάγγελτα ή μετά από καταγγελία είτε με τους υπαλλήλους και τα τεχνικά μέσα του τμήματος είτε με τη συνδρομή του Τμήματος Προστασίας Περιβάλλοντος και Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών της ίδιας Διεύθυνσης είτε με τη συνδρομή άλλων συναρμόδιων Υπηρεσιών ή νομαρχιακών οργάνων, κατά την κρίση της Αδειοδοτούσας Αρχής (άρθρο 3, παρ. 35^{α}, ΠΔ 78/2006).

  Ακόμα διενεργεί αυτοψίες στις μονάδες αρμοδιότητάς τους σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος, για τη διαπίστωση των αιτιών του ατυχήματος και την υπόδειξη προληπτικών μέτρων (άρθρο 3, παρ. 36, ΠΔ 78/2006).

6. Υποχρεώσεις Εκμετάλλευσης

Στις μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες, οι εντολές για πρόσθετα μέτρα προστασίας, ασφάλειας ή ορθολογικής δραστηριότητας, δίνονται από την οικεία **Επιθεώρηση Μεταλλείων** (άρθρο 3, παρ.4, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984)

6.1. Υποχρεώσεις Εκμεταλλευτή

- ✓ Ο εκμεταλλευτής έχει την υποχρέωση να καταρτίζει και να υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, πριν την έναρξη των μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών σε νέο έργο ή και νέο μέρος του που δεν είχε περιληφθεί στην αρχική μελέτη, τεχνική μελέτη του έργου ή μέρους του έργου (άρθρο 4, παρ.1β, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984). Η μελέτη αυτή εγκρίνεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης (άρθρο 98, παρ.1, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984).
- ✓ Με ευθύνη του εκμεταλλευτή, σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ.1δ, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984, πρέπει να τηρούνται ενημερωμένοι χάρτες, σχεδιαγράμματα και άλλα στοιχεία προόδου των εργασιών του έργου. Όλα αυτά τα στοιχεία πρέπει να διατίθενται στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης
- ✓ Ο εκμεταλλευτής, σε συνεργασία με αρμόδιους κεντρικούς φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση, πρέπει να λαμβάνει και να επιβάλλει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 85, παρ. 2, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984)
- ✓ Τέλος, σε περίπτωση εύρεσης αρχαιολογικών ή άλλων επιστημονικών ευρημάτων, ο εκμεταλλευτής, σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ.1ε, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984, οφείλει να ενημερώσει:
    - Την οικεία Αστυνομική Αρχή
    - Την οικεία Επιθεώρηση Μεταλλείων

- Την Αρχαιολογική Υπηρεσία, σε περίπτωση αρχαιολογικών ευρημάτων

6.2. Υποχρεώσεις Εργοδότη

- ✓ Ο εργοδότης, σύμφωνα με το άρθρο 4 της ΚΥΑ ΑΠΔ7/Α/Φ1/14080/732/1996, ανάλογα με το είδος της εγκατάστασης, είναι υπεύθυνος για τη λήψη μέτρων και προφυλάξεων για:
  - την αποφυγή, ανίχνευση και καταπολέμηση της εκδήλωσης και της εξάπλωσης πυρκαγιών και εκρήξεων
  - την παρεμπόδιση δημιουργίας εκρηκτικής ατμόσφαιρας ή ατμόσφαιρας επιβλαβούς για την υγεία
- ✓ Είναι ακόμη υπεύθυνος για την ύπαρξη αλλά και για τη συντήρηση κατάλληλων μέσων εκκένωσης και διάσωσης για τους εργαζόμενους στο έργο (άρθρο 5, ΚΥΑ ΑΠΔ7/Α/Φ1/14080/732/1996)
- ✓ Σε περίπτωση που οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε σκόνη αμιάντου, ο εργοδότης οφείλει να το δηλώσει στην οικεία Επιθεώρηση Μεταλλείων (παρ.1.7, ΥΑ Δ8/Γ/Φ17/16103/1992)
- ✓ Στην περίπτωση που υπάρχουν ή ενδέχεται να υπάρξουν στην ατμόσφαιρα τοξικά αέρια, πρέπει να μεριμνήσει ώστε να υπάρχει διαθέσιμο το σχέδιο προστασίας, το οποίο να προσδιορίζει τον υπάρχοντα εξοπλισμό και τα ληφθέντα προληπτικά μέτρα (ΚΥΑ ΑΠΔ7/Α/Φ1/14080/732/1996, Παράρτημα, παρ.4.3.3)
- ✓ Μεριμνά ώστε μέσα στο χώρο εργασίας να υπάρχει σχέδιο πυροπροστασίας το οποίο να εξηγεί λεπτομερώς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη, την ανίχνευση και την αντιμετώπιση της έναρξης και της εξάπλωσης πυρκαγιών (ΚΥΑ ΑΠΔ7/Α/Φ1/14080/732/1996, Παράρτημα, παρ.4.4.4)
- ✓ Τέλος, είναι αρμόδιος για την τήρηση των μέτρων προστασίας που έχουν ληφθεί, για το έργο, τους εργαζομένους, τους περιοίκους καθώς και το περιβάλλον (άρθρο 4, παρ.2β, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984)

Στο Παράρτημα Ι του παρόντος παρατίθενται πίνακες με τις οριακές τιμές διαφόρων ουσιών στις οποίες μπορεί να εκτίθεται ένας εργαζόμενος σε λατομική ή μεταλλευτική δραστηριότητα.

6.3. Υποχρεώσεις Διευθυντή του έργου

- ✓ Σε περίπτωση που η εγκατάσταση θεωρηθεί εύφλεκτη ή επικίνδυνη, ειδοποιεί την Επιθεώρηση Μεταλλείων, η οποία λαμβάνει την τελική απόφαση χαρακτηρισμού της εγκατάστασης ως εύφλεκτης ή επικίνδυνης (άρθρο 75, παρ.3, ΥΑ ΙΙ-5^{η}/Φ/17402/1984)

- ✓ Σύμφωνα με την ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984 ο Διευθυντής του έργου είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση ειδικών κανονισμών μέτρων ασφαλείας - προστασίας, οι οποίοι εγκρίνονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και αναλύονται στην παράγραφο 8 του παρόντος.
- ✓ Τέλος, είναι υπεύθυνος για την απογραφή και τη καταγραφή του υλικού της αποθήκης εκρηκτικών υλών (άρθρο 49, παρ.7, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

7. Περιπτώσεις ατυχημάτων & εκτάκτων αναγκών

Στη συνέχεια παρατίθενται οι υποχρεώσεις της εκμετάλλευσης και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων σε περίπτωση ατυχήματος ή έκτακτης ανάγκης.

7.1. Υποχρεώσεις Διευθυντή του έργου

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης

- ✓ Οφείλει να ειδοποιήσει τις Δημόσιες Αρχές (άρθρο 15, παρ.2γ, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Συγκροτεί τα απαιτούμενα συνεργεία διάσωσης, αντιμετώπισης επικίνδυνων καταστάσεων και παροχής πρώτων βοηθειών (άρθρο 15, παρ.2θ, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

Σε περίπτωση δυστυχήματος

- ✓ Ειδοποιεί άμεσα την οικεία Αστυνομική Αρχή και την οικεία Επιθεώρηση Μεταλλείων (άρθρο 93, παρ.1β, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Υποβάλλει λεπτομερή έκθεση του συμβάντος εντός 5 ημερών στην οικεία Επιθεώρηση Μεταλλείων (άρθρο 93, παρ.1ε, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

7.2. Αστυνομική Αρχή (άρθρο 94, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

- ✓ Η Αστυνομική Αρχή μόλις ειδοποιηθεί για κάποιο δυστύχημα πρέπει να μεταβεί χωρίς αναβολή στον αντίστοιχο τόπο για την **πιστοποίηση του συμβάντος**. Εφόσον γίνει η πιστοποίηση, πρέπει να ακολουθήσει άμεσα η αποστολή σχετικού σήματος στην αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων. Στο σήμα αυτό πρέπει να αναφέρονται και τα απαραίτητα, ανάλογα με την περίπτωση, στοιχεία, όπως ο χρόνος, η θέση και το είδος του συμβάντος, τα σχετικά στοιχεία και η κατάσταση των τραυματιών, των έργων, των χώρων κλπ και τα πιθανά, σύμφωνα με την κρίση της, αίτια.
- ✓ Παράλληλα με την άσκηση του ανακριτικού της έργου, φροντίζει για να διατηρηθούν άθικτα τα τοπικά στοιχεία που σχετίζονται με το συμβάν, μέχρι την άφιξη του πραγματογνώμονα της Επιθεώρησης Μεταλλείων.

- ✓ Σε περίπτωση αναπόφευκτης ανακριτικής ανάγκης, φροντίζει για την ακινητοποίηση των μηχανημάτων ή εγκαταστάσεων που προκάλεσαν το δυστύχημα με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο (σφράγιση, κατάσχεση κλειδιών) ή τοποθετεί φρουρό στη θέση του δυστυχήματος που πρέπει να παραμείνει σε ασφαλές μέρος σύμφωνα με τις υποδείξεις της Διεύθυνσης του έργου, χωρίς να εξουδετερώνεται ο σκοπός της εκεί παρουσίας του.
- ✓ Οφείλει να παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια στον πραγματογνώμονα της Επιθεώρησης Μεταλλείων για την εκτέλεση της εργασίας του.

7.3. Επιθεώρηση Μεταλλείων (άρθρο 95, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

- ✓ Ο Επιθεωρητής Μεταλλείων, μόλις ειδοποιηθεί για το συμβάν, αποφασίζει, το συντομότερο δυνατόν, για τη διενέργεια σχετικής πραγματογνωμοσύνης. Η ανάθεση πραγματογνωμοσύνης γίνεται με απόφαση του Επιθεωρητή σε έναν το λιγότερο από τους Διπλωματούχους Μηχανικούς της Υπηρεσίας του. Σε περίπτωση που δεν υπηρετούν στην Επιθεώρηση Μεταλλείων Διπλωματούχοι Μηχανικοί με ειδικότητα ανάλογη με τη φύση του συμβάντος, ο Επιθεωρητής εφόσον το κρίνει αναγκαίο απευθύνεται με επείγον τηλεφωνικό σήμα στη Διεύθυνση Διοικητικού του Υπουργείου Ανάπτυξης που οφείλει την ίδια μέρα να ορίσει έναν από τους Διπλωματούχους Μηχανικούς του Υπουργείου με την απαιτούμενη ειδικότητα. Η πραγματογνωμοσύνη στην περίπτωση αυτή πραγματοποιείται από τον πιο πάνω Μηχανικό μαζί με το Διπλωματούχο Μηχανικό που έχει οριστεί από την Επιθεώρηση Μεταλλείων.
- ✓ Οι πραγματογνώμονες οφείλουν, το συντομότερο δυνατόν και το πολύ μέσα σε 10 ημέρες, να μεταβούν στον τόπο του συμβάντος και να εξετάσουν και να διερευνήσουν κάθε σχετικό στοιχείο. Ειδικά σε περίπτωση δυστυχήματος, η παραπάνω προθεσμία δεν μπορεί να ξεπερνά τις 5 ημέρες. Μετά την επιστροφή στην έδρα τους, οφείλουν να συντάξουν και να υποβάλουν στην Επιθεώρηση Μεταλλείων, εντός 15 ημερών, έκθεση πραγματογνωμοσύνης. Τα στοιχεία που περιλαμβάνει η έκθεση πραγματογνωμοσύνης παρουσιάζονται αναλυτικά στην παράγραφο 3 του άρθρου 95 της ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984.
- ✓ Σε κάθε περίπτωση ο Επιθεωρητής, το συντομότερο δυνατόν, πρέπει να ειδοποιήσει και να δώσει οδηγίες στη Διεύθυνση του έργου και στην επιτόπια Αστυνομική Αρχή που οφείλει στη συνέχεια να ενημερώσει αντίστοιχα και τους λοιπούς, ανάλογα με την περίπτωση, ενδιαφερόμενους (πχ. ιδιοκτήτες γειτονικών χώρων, άλλες τοπικές ή δημόσιες αρχές, οικογένειες παθόντων κλπ).

Σε περίπτωση δυστυχήματος η λειτουργία ή εκμετάλλευση ή χρήση μέρους έργων, χώρων, κτισμάτων, εγκαταστάσεων κλπ που έχουν διακοπεί, σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 95 της ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984, μπορεί να επαναληφθεί μόνο όταν:

- ✓ Σταλεί ειδοποίηση από την Επιθεώρηση Μεταλλείων ότι δεν πρόκειται να ακολουθήσει διενέργεια πραγματογνωμοσύνης
- ✓ Δεν εμφανιστούν, παρά την ειδοποίηση για διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, οι πραγματογνώμονες
- ✓ Έχει πραγματοποιηθεί σε κάθε περίπτωση, η λήψη μέτρων για την ασφαλή λειτουργία ή εκμετάλλευση ή χρήση τους.

Στον Πίνακα 8στο Παράρτημα Ι του παρόντος δίνονται συνοπτικά οι δράσεις των αρμόδιων φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο.

8. Ειδικοί Κανονισμοί Μέτρων Ασφαλείας – Προστασίας

Για ορισμένα είδη εξορυκτικής δραστηριότητας, καταρτίζεται με ευθύνη της Διεύθυνσης του έργου, Ειδικός Κανονισμός Μέτρων Προστασίας, ο οποίος υποβάλλεται προς έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης. Οι περιπτώσεις για τις οποίες καταρτίζεται ειδικός κανονισμός είναι:

- ✓ Για την προστασία των εργαζομένων σε έργα στα οποία δημιουργούνται κίνδυνοι για την υγεία τους από ραδιενεργές σκόνες ή ιοντίζουσες ακτινοβολίες (άρθρο 25, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Για τα σύνθετα μηχανήματα όρυξης και μεταφοράς καθώς και τα ειδικά εξορυκτικά μηχανήματα κοπής (άρθρο 37, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Σε κάθε έργο στο οποίο χρησιμοποιούνται ειδικά συστήματα ή μέσα μεταφοράς (άρθρο 43, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Για τη λειτουργία ειδικών αυτοτελών εγκαταστάσεων (άρθρο 47, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Για την όρυξη βαθέων φρεάτων ή κεκλιμένων μεγάλης κλίσης (πάνω από 45°) ή για την εφαρμογή νέων μεθόδων για υπόγεια εκμετάλλευση (άρθρο 66, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Για ειδικές μεθόδους υποστήριξης – συγκράτησης (άρθρο 70, παρ.4, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)
- ✓ Για τις γεωτρήσεις εντοπισμού και αξιοποίησης κοιτασμάτων φυσικών υδρογονανθράκων και γεωθερμικού δυναμικού (άρθρο 91, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

9. Πρόσθετα μέτρα

9.1. Μέτρα για την ασφάλεια της επιφάνειας (άρθρο 82, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

Στη διάρκεια λειτουργίας κάθε έργου πρέπει να παίρνονται όλα τα μέτρα για την ασφάλεια και την προστασία της επιφάνειας και γενικότερα του περιβάλλοντος χώρου, που προβλέπονται στη τεχνική μελέτη που καταρτίζεται από τον εκμεταλλευτή (βλέπε παράγραφο 3 του παρόντος).

Αν ωστόσο στην εξέλιξη του έργου, αρχίζουν να δημιουργούνται επιπτώσεις στην επιφάνεια (πχ. ρωγμές, καθιζήσεις, κατολισθήσεις) που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη ή που ο τρόπος αντιμετώπισής τους δεν αποδείχθηκε αποτελεσματικός, πρέπει άμεσα η Διεύθυνση του έργου να πάρει πρόσθετα μέτρα ασφαλείας και να ειδοποιήσει την αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων. Τα σημαντικότερα από αυτά είναι:

1. Τα σχεδιαγράμματα που οφείλει να τηρεί ο εκμεταλλευτής να ενημερώνονται συνεχώς για την πρόοδο των εργασιών και τις επιπτώσεις στην επιφάνεια και να υποβάλλονται σε τακτά χρονικά διαστήματα στην αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων.
2. Σε περίπτωση σύνδεσης ή διασταύρωσης δρόμων του έργου με σιδηροδρομικές γραμμές ή ασφαλτοστρωμένους δημόσιους δρόμους, πρέπει μετά από έγκριση του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος ή της αρμόδιας Υπηρεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, αντίστοιχα, να εφαρμόζονται ειδικές κυκλοφοριακές διατάξεις ή και να κατασκευάζονται τα απαιτούμενα έργα.
3. Η ευθύνη του εκμεταλλευτή για την ασφάλεια της επιφάνειας συνεχίζεται και μετά το τέλος του έργου, μέχρι τη συμμόρφωση με τα μέτρα που θα καθορίσει η αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων. Παλιές μεταλλευτικές ή λατομικές εκσκαφές πρέπει να προστατεύονται από τον εκμεταλλευτή ή, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν μεταλλευτικά ή λατομικά δικαιώματα, από τον ιδιοκτήτη του εδάφους.

9.2. Αποθέσεις υλικών (άρθρο 83, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

Ο χώρος και ο τρόπος απόθεσης καθώς και η τελική διαμόρφωση των αποθέσεων στείρων, πρέπει να επιλέγονται στην εκπόνηση της τεχνικής μελέτης που κατατίθεται από τον εκμεταλλευτή του έργου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, ώστε να εξασφαλίζονται η ορθολογική λειτουργία του έργου, η ευστάθεια των πρανών και η δυνατότητα αποκατάστασης του τοπίου. Τα σχετικά κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην παραπάνω μελέτη αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 83 της ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται για την απόθεση υλικών (πχ λιγνίτης, άνθρακας, πυρίτες) που παρουσιάζουν κίνδυνο αυτανάφλεξης, κυρίως στην κατεύθυνση αποτροπής του πιο πάνω κινδύνου και αποφυγής της εξάπλωσής του στο γειτονικό και ευρύτερο χώρο. Ειδικότερα πρέπει να λαμβάνονται μεταξύ των άλλων και τα παρακάτω μέτρα:

1. Ο χώρος απόθεσης να βρίσκεται μακριά από οικισμούς, κτίσματα, δημόσιους δρόμους, εγκαταστάσεις, δασικές εκτάσεις κλπ.
2. Η επιφάνεια του χώρου απόθεσης καθώς και της ευρύτερης περιοχής να είναι αποψιλωμένη και καθαρή από υλικά που μπορούν να μεταδώσουν πυρκαγιά (πχ καύσιμα, λιπαντικά, χαρτιά, ξυλεία)
3. Οι αποθέσεις των υλικών να γίνονται σε μικρό ύψος και μεγάλη επιφάνεια.
4. Η απόληψη του υλικού από τις αποθέσεις να γίνεται προγραμματισμένα, ώστε να προηγείται διαδοχικά η απομάκρυνση του υλικού που έχει αποτεθεί πρωτύτερα.
5. Να γίνεται όπου είναι δυνατόν, συχνή αναμόχλευση των σωρών.
6. Να γίνεται συστηματικός έλεγχος της θερμοκρασίας του σωρού ή κάθε άλλου δείκτη που μπορεί να λειτουργήσει προειδοποιητικά.
7. Να λαμβάνονται, σε περίπτωση ανάφλεξης, όλα τα αναγκαία μέτρα για την απομάκρυνση της εστίας ή την απομόνωση του σωρού για την κατάσβεση της φωτιάς και την παρεμπόδιση εξάπλωσής της στο γύρω χώρο (πχ διαβροχή με νερό, φράγμα άμμου ή χώματος).

Στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος παρατίθεται Πίνακας με τα μέλη του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ) Ελλάδος. Περισσότερες πληροφορίες για το σύνδεσμο αυτόν δίνονται στην εξής ηλεκτρονική διεύθυνση: http://66.165.120.21/index_gr.asp

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακας 1. Επιτρεπόμενα όρια έκθεσης σε θόρυβο (άρθρο 21, ΥΑ ΙΙ-$5^{η}$/Φ/17402/1984)

Διάρκεια ημερήσιας έκθεσης σε ώρες	Α' - ηχοστάθμη σε dBA
8	90
6	92
4	95
3	97
2	100
1,5	102
1	105
0,5	110
≤0,25	115

* Οι χρόνοι αναφέρονται στη συνολική διάρκεια ημερήσιας έκθεσης ανεξάρτητα αν είναι συνεχής ή διακοπτόμενη

Πίνακας 2. Συσχετισμός Δείκτη Θερμοκρασίας - Υγρασίας (Δ.Θ.Υ.) με διάρκεια πραγματικής εργασίας (άρθρο 23 ΥΑ ΙΙ-$5^{η}$/Φ/17402/1984)

Δείκτης θερμοκρασίας - υγρασίας (°C)	Αναλογία χρόνων εργασίας και ανάπαυσης για κάθε ώρα (%)			
<27,7	100	Εργασία		
27,8 - 29	75	Εργασία	25	Ανάπαυση
29,1 - 30,6	50	Εργασία	50	Ανάπαυση
30,7 - 32,5	25		75	Ανάπαυση
>32,5	Δεν επιτρέπεται η εργασία			

Πίνακας 3. Οριακές τιμές για ορυκτές σκόνες (άρθρο 22, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

Είδος σκόνης	Μέση χρονικά σταθμισμένη τιμή (mg/m^3)	Μέγιστη οριακή τιμή (mg/m3)
Καθαρές μορφές κρυσταλλικού ελεύθερου διοξειδίου του πυριτίου (κρ. ελ. SiO_2)	0,1	_
Χαλαζίας	0,1	_
Τριπολίτης	0,05	_
Χριστοβαλίτης - τριδυμίτης	3	_
Άμορφο ελεύθερο διοξείδιο του πυριτίου	1,5	_
Γη διατόμων, φυσική	2	_
Άνθρακας (με περ/τα κρ. ελ. SiO_2<5%)	2	_
Γραφίτης φυσικός (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	2,5	_
Ασβεστόλιθος (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	10
Βωξίτης (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	10
Γύψος (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	10
Καολίνης (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	10
Μαρμαρυγίες (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	_
Μαγνησίτης (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	10
Περλίτης (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	_
Σμύριδα (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	5	10
Στεατίτης (με περ/τα κρ. ελ. SiO2<1%)	3	_
Τάλκης, όχι ινώδης	3	_
Τάλκης, ινώδης	1 ίνες/cm^3	_
Άλλες ορυκτές σκόνες	5	10

Πίνακας 4. Οριακές τιμές για σκόνες, ατμούς ή καπνούς μετάλλων και ενώσεών τους* (άρθρο 22, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

α/α	Είδος μετάλλου	Μέση χρονικά σταθμισμένη τιμή (mg/m^3)	Μέγιστη οριακή τιμή (mg/m3)
1	Αλουμίνιο και οξείδιο του (σε συγκ/ση Al_2O_3)	10	20
2	Αντιμόνιο και ενώσεις του	0,5	
3	Άργυρος	0,1	
4	Αρσενικό και διαλυτές ενώσεις του	0,2	
5	Ασβέστιο: οξείδιο του (σε συγκ/ση CaO)	2	
6	Ασβέστιο: υδροξείδιο του (σε συγκ/ση $Ca(OH)_2$)	5	
7	Ασβέστιο: πυριτικό ασβέστιο (σε συγκ/ση ένωσης)	10	
8	Βάριο και διαλυτές ενώσεις του	0,5	
9	Κάδμιο: σκόνη και άλατά του	0,05	0,2
10	Κάδμιο: καπνοί οξειδίου του		0,05
11	Κοβάλτιο: σκόνη και καπνοί	0,1	
12	Μαγγάνιο και ενώσεις του		5
13	Μαγγάνιο: καπνοί	1	3
14	Μαγνήσιο: καπνοί οξειδίου του και προϊόντα καμινείας μαγνησίτη	10	
15	Μολυβδίνιο: αδιάλυτες ενώσεις του	10	20
16	Μόλυβδος: καπνοί και σκόνη του	0,15	0,4
17	Νάτριο: καυστικό νάτριο		2
18	Νικέλιο: μέταλλο και καπνοί ή σκόνη από φούξη θειούχου νικελίου	1	
19	Σίδηρος: καπνοί οξειδίου του (σε συγκ/ση Fe_2O_3)	5	10
20	Τιτάνιο: διοξείδιο του	10	20
21	Χαλκός: καπνοί μετάλλου	0,2	
22	Χαλκός: σκόνη	1	2
23	Χρώμιο	0,5	
24	Χρώμιο: κατεργασία μεταλλευμάτων του	0,05	
25	Ψευδάργυρος: καπνοί οξειδίου του (σε συγκ/ση ZnO)	5	10
26	Ψευδάργυρος: σκόνη οξειδίου του (σε συγκ/ση ZnO)	10	
27	Υδράργυρος και ενώσεις του (εκτός από τα αλκύλια)	0,5	0,15

*Οι οριακές τιμές, όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, αναφέρονται σε μεταλλομονάδες του αντίστοιχου μετάλλου. Οι οριακές τιμές αφορούν τη συνολικά αιωρούμενη σκόνη στους χώρους εργασίας

Πίνακας 5. Οριακές τιμές για άλλους χημικούς παράγοντες (άρθρο 22, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

α/α	Είδος παράγοντα	Μέση χρονικά σταθμισμένη τιμή		Μέγιστη οριακή τιμή	
		ppm	mg/m3	ppm	mg/m3
1	Αιθάλη		3,5		7
2	Ακρυλαμίδια		0,3		0,6
3	Θειικό οξύ		1		-
4	Κυανιούχα άλατα, σαν CN		5		-
5	Φωσφορικό οξύ		1		3
6	Αμμωνία	25	18	35	27
7	Διοξείδιο του αζώτου	5	-	-	-
8	Διοξείδιο του άνθρακα	5000	-	10000	-
9	Διοξείδιο του θείου	5	-	10	-
10	Κρεζόλη, όλα τα ισομερή	5	22	-	-
11	Μονοξείδιο του άνθρακα	50		100	-
12	Νιτρικό οξύ	2	5	4	10
13	Οξικό οξύ	10	25	15	37
14	Φθόριο	1	2	2	4
15	Φθόριο: ενώσεις του σαν F		2,5		
16	Χλώριο	1	3	3	9
17	Υδρόθειο	10	14	15	21
18	Υδροκυάνιο	-	-	10	10
19	Υδροχλώριο	-	-	5	7
20	Μεθάνιο			10000	-

Πίνακας 6. Συσχετισμός επιτρεπόμενων ποσοτήτων εκρηκτικών υλών και καψυλλίων και αποστάσεων σε υπαίθριες αποθήκες (άρθρο 50, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

Καψύλλια σε τμχ x 10^3		Εκρηκτικές ύλες σε Kgr		Αποστάσεις σε m από		
Από	Έως	Από	Έως	Γραμμές ΔΕΗ - οικοδομές	Σιδηροδρομικές γραμμές, δημόσιους δρόμους	Μέτωπα, εγκαταστάσεις, δρόμους έργου
	5	–	–	15	10	10
5	10	–	–	25	20	15
10	25	–	25	60	35	25
25	50	25	50	90	55	35
50	100	50	100	140	75	45
100	200	100	200	200	120	75
200	300	200	300	260	155	90
300	400	300	400	290	170	105
400	500	400	500	310	185	120
500	600	500	600	325	195	135
600	800	600	800	355	315	140
800	1000	800	1000	375	225	155
1000	1500	1000	1500	415	250	170
1500	2000	1500	2000	445	265	180
		2000	3000	465	290	190
		3000	4000	515	310	200
		4000	5000	550	330	210
		5000	7000	600	355	225
		7000	10000	660	400	250
		10000	15000	720	435	270
		15000	20000	820	490	290
		20000	25000	880	525	320
		25000	30000	950	570	340
		30000	35000	1010	595	360
		35000	40000	1070	620	380
		40000	45000	1130	650	400
		45000	50000	1200	670	420

Πίνακας 7. Αποστάσεις που πρέπει να τηρούν οι επιφανειακές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες από διάφορους τύπους υποδομών (άρθρο 81, ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/1984)

		ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΌ:			
		Βιομηχανικά κτίσματα, οικίες, έργα κοινής ωφέλειας, πλατείες, γυμναστήρια, νεκροταφεία και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους	**Εθνικούς, επαρχιακούς και δημοτικούς δρόμους**	**Θέσεις στύλων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης**	**Θέσεις στύλων γραμμών τηλεπικοινωνιών**
ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	**Επιφανειακές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες**	250m	50m	70m	50m
	Επιφανειακές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες με χρήση εκρηκτικών	500m	300m	150m	150m
	Περιπτώσεις επιφανειακών μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών με περιορισμένη χρήση εκρηκτικών υλών σε περιστασιακές ή υποβοηθητικές ή μικρής έκτασης και διάρκειας εργασίας	50m	50m		

Πίνακας 8. Ρόλοι και αρμοδιότητες σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ
ΓΕΝΙΚΑ																				
Έλεγχος τήρησης Κανονισμού Μεταλλευτικών & Λατομικών Εργασιών	√ (2)							√												
Έλεγχος για τα έργα έρευνας και εκμετάλλευσης φυσικών υδρογονανθράκων	√																			
Λήψη αναφοράς σε περίπτωση εύρεσης αρχαιολογικών ή άλλων επιστημονικών ευρημάτων από τον εκμεταλλευτή								√									√	√		
Καθορισμός μιας περιοχής ως λατομική			√				√						√ (3)							√
Ενημέρωση ανά εξάμηνο του Υπουργείου Ανάπτυξης για την πρόοδο των εργασιών καθορισμού λατομικών περιοχών													√							
Καθορισμός θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας				√	√	√ (5)														
Καθορισμός και αποχαρακτηρισμός λατομικών περιοχών												√ (4)								
Χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης δημοτικών, κοινοτικών, ιδιωτικών και ΝΠΔΔ λατομείων												√ (4)	√							

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ
Επιβολή περιοριστικών μέτρων στην εκμετάλλευση του λατομείου, προσωρινή, ολική ή μερική διακοπή αυτής, σε περίπτωση που συντρέχει λόγος									√											
Εκμίσθωση λατομείων αδρανών υλικών που ανήκουν στην κυριότητα του δημοσίου											√									
Έκδοση απόφασης για τη διετή συνέχιση της λειτουργίας των δημοτικών, κοινοτικών, ιδιωτικών και ΝΠΔΔ λατομείων αδρανών υλικών, με αποκλειστικό σκοπό την αποκατάσταση του περιβάλλοντος												√ (4)								
Χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης λατομείων (πλην των δημοσίων λατομείων) μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών												√ (4)								
Χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης λατομείων σχιστολιθικών πλακών												√ (4)								
Χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης λατομείων αργίλων και μαργών πλινθοποιίας και κεραμοποιίας												√ (4)								
Έκδοση απόφασης χαρακτηρισμού ως βιομηχανικών, των λατομικών επιχειρήσεων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και αδρανών υλικών												√ (4)								

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ
Χορήγηση άδειας κατασκευής και λειτουργίας των υπόγειων και υπαίθριων αποθηκών εκρηκτικών υλών και καψυλλίων για την εξυπηρέτηση των μεταλλείων και λατομείων αδρανών υλικών, μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών												√ (4)								
Χορήγηση άδειας μεταλλευτικών ερευνών												√ (4)								
Κατάρτιση τεχνικής μελέτης και υποβολή αυτής στο Υπουργείο Ανάπτυξης																√				
Έγκριση τεχνικής μελέτης	√																			
Χορήγηση άδειας περιορισμένης χρήσης εκρηκτικών υλών για αποστάσεις μικρότερες των 100m, για διάνοιξη δρόμων προσπέλασης από κύριο δρόμο																	√			
ΠΡΟΛΗΨΗ																				
Διενέργεια αυτοψιών αυταπάγγελτα ή μετά από καταγγελία												√ (4)								
Εντολές για πρόσθετα μέτρα ασφαλείας - προστασίας ή ορθολογικής δραστηριότητας								√												
Τήρηση μέτρων προστασίας έργων, εργαζομένων, περιοίκων & περιβάλλοντος														√	√					

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ
Σε περίπτωση που οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε σκόνη αμιάντου, δήλωση στην Επιθεώρηση Μεταλλείων															√					
Λήψη μέτρων & προφυλάξεων για την αποφυγή, ανίχνευση και καταπολέμηση της εκδήλωσης και της εξάπλωσης πυρκαγιών και εκρήξεων															√					
Λήψη μέτρων & προφυλάξεων για την παρεμπόδιση δημιουργίας εκρηκτικής ατμόσφαιρας ή ατμόσφαιρας επιβλαβούς για την υγεία															√					
Μέριμνα ώστε να υπάρχει διαθέσιμο σχέδιο προστασίας στην περίπτωση που υπάρχουν ή ενδέχεται να υπάρξουν στην ατμόσφαιρα τοξικά αέρια															√					
Μέριμνα ώστε να υπάρχει διαθέσιμο σχέδιο πυροπροστασίας															√					
Ύπαρξη και συντήρηση κατάλληλων μέσων εκκένωσης και διάσωσης ΜΟΝΟ για εργαζόμενους															√					
Κατάρτιση ειδικών κανονισμών μέτρων προστασίας														√						
Έγκριση ειδικού κανονισμού μέτρων	√																			

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ
προστασίας																				
Απογραφή και καταγραφή του υλικού της αποθήκης εκρηκτικών υλών														√						
Λήψη ειδοποίησης από το Διευθυντή του έργου σε περίπτωση που η εγκατάσταση θεωρηθεί εύφλεκτη ή επικίνδυνη								√												
Χαρακτηρισμός εγκατάστασης ως εύφλεκτης ή επικίνδυνης								√												
Επιβολή και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος																√				
Τήρηση γενικών κριτηρίων ορθολογικής δραστηριότητας σε κάθε φάση ή είδος εργασιών του έργου																√				
Λήψη πρόσθετων μέτρων και ειδοποίηση της αρμόδιας Επιθεώρησης Μεταλλείων σε περίπτωση επιπτώσεων στην επιφάνεια														√						
Τήρηση ενημερωμένων χαρτών και σχεδιαγραμμάτων και άλλων στοιχείων προόδου των εργασιών και διάθεση αυτών στις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΑΝ																√				

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ
Έγκριση ειδικών κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και κατασκευής απαιτουμένων έργων σε περίπτωση σύνδεσης ή διασταύρωσης δρόμων του έργου με σιδηροδρομικές γραμμές ή ασφαλτοστρωμένους δημόσιους δρόμους		√																	√	
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ																				
Ειδοποίηση των Δημοσίων Αρχών σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης														√						
Συγκρότηση απαιτούμενων συνεργείων διάσωσης, αντιμετώπισης επικίνδυνων καταστάσεων και παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης														√						
Λήψη άμεσης ειδοποίησης από το Διευθυντή του έργου σε περίπτωση δυστυχήματος								√									√			
Σε περίπτωση δυστυχήματος, υποβολή λεπτομερούς έκθεσης εντός 5 ημερών στην Επιθεώρηση Μεταλλείων														√						
Σε περίπτωση δυστυχήματος, άμεση μετάβαση στον τόπο του συμβάντος, πιστοποίηση αυτού και ενημέρωση της οικείας Επιθεώρησης Μεταλλείων																	√			
Διενέργεια ανακριτικού έργου																	√			

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ
Διατήρηση των στοιχείων του συμβάντος άθικτα																	√			
Φρούρηση της θέσης του δυστυχήματος																	√			
Παροχή κάθε δυνατής βοήθειας στο έργο του πραγματογνώμονα																	√			
Απόφαση διενέργειας πραγματογνωμοσύνης και ανάθεση αυτής									√											
Άμεση μετάβαση στον τόπο του συμβάντος και διερεύνηση των στοιχείων										√										
Σύνταξη έκθεσης πραγματογνωμοσύνης και υποβολή αυτής στην Επιθεώρηση Μεταλλείων										√										
Διενέργεια αυτοψιών σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος για τη διαπίστωση των αιτιών αυτού και την υπόδειξη προληπτικών μέτρων												√ (4)								
Χορήγηση οδηγιών στη Διεύθυνση του έργου και στην επιτόπια Αστυνομική Αρχή σε περίπτωση συμβάντος									√											
Ενημέρωση, σε περίπτωση συμβάντος, τους λοιπούς ενδιαφερόμενους (ιδιοκτήτες γειτονικών χώρων, άλλες τοπικές δημόσιες αρχές, οικογένειες παθόντων κλπ)																	√			

	Υπουργείο Ανάπτυξης	ΥΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Πολιτισμού	Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ	Υπουργός Ανάπτυξης	Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Επιτροπή (1)	Επιθεώρηση μεταλλείων	Επιθεωρητής Μεταλλείων	Πραγματογνώμονες	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας	Διεύθυνση Ανάπτυξης ΝΑ	Νομάρχης	Διευθυντής έργου	Εργοδότης	Εκμεταλλευτής	Αστυνομική Αρχή	Αρχαιολογική Υπηρεσία	ΟΣΕ	ΕΟΤ

(1) Αποτελείται από εκπροσώπους του Υπουργείου Ανάπτυξης, της Δ/νσης Δασών της ΝΑ, της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών της ΝΑ, της Δ/νσης Εσωτερικών της ΝΑ, της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος της ΝΑ, της Εφορίας Προϊστορικών & Κλασσικών Αρχαιοτήτων, του ΙΓΜΕ και των ΟΤΑ

(2) Σε περίπτωση αδυναμίας της Επιθεώρησης Μεταλλείων

(3) Τελική απόφαση

(4) Τμήμα Ενέργειας & Φυσικών Πόρων

(5) Μόνο όταν πρόκειται περί δασικών εκτάσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ. Μέλη Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ) Ελλάδος

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ /FAX	E-MAIL/ WEB SITE	ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΑΓΕΤ	Σοφ. Βενιζέλου 49-51 Αθήνα 14123	210-2898111 210-2817778	faidrose@aget.gr	Ασβεστόλιθος
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε	Λ. Κηφισίας 16, Μαρούσι 151 25	210-3693000 210-3693115	contactas@alhellas.gr http://www.alhellas.gr	Αλουμίνιο, Αλουμίνα
ΒΙΟΓΥΨ ΚΑΡΒΕΛΗΣ Α.Ε.	Αιτωλικό, 30 400	26320-22216 26320-22201	info@biogyps-karvelis.gr	Γύψος
S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.	Α. Μεταξά 15, 145 64 Κηφισιά, Αθήνα 14564	210-6296000 210-6296080	postmaster@sandb.com http://www.sandb.com	Μπεντονίτης, Περλίτης, Καολίνης, Βαρύτης, Βωξίτης
ΓΕΩΕΛΛΑΣ	Ζέφυρου 60 & Συγγρού, Αθήνα 175 64	210-9490100 210-9490285	nsyrio@geohellas.com	Ατταπουλγίτης, Σαπωνίτης
Δ.Ε.Η. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΥΧΕΙΩΝ	Δυρραχίου 89 & Κηφισού Αθήνα 104 43	210-5123999 210-5125999	mbu@hellasnet.gr http://www.dei.gr	Λιγνίτης
ΔΕΛΦΟΙ - ΔΙΣΤΟΜΟΝ Α.Μ.Ε.	Λ. Κηφισίας 16, Μαρούσι, 15125	210-3693320 210-3693315	manthos.Konstantinidis@alhellas.gr http://www.alhellas.gr	Βωξίτης
ΕΛΒΙΟΡ Α.Ε.Β.Ε.	Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 546 22	2310-224133 2310-232504	elbior@spark.net.gr	Χαλαζίας
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	Φιλελλήνων 18 Χαλάνδρι, Αθήνα 152 32	210-6873800 210-6815794	vlambos@aktor.gr	Δομικά Υλικά
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.	Μιχαλακοπούλου 45, Αθήνα 115 28	210-7240446 210-7249711	grecmagn@hol.gr http://www.grecianmagnesite.com	Λευκόλιθος, Δίπυρος & Καυστική Μαγνησία, Πυρίμαχα

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ /FAX	E-MAIL/ WEB SITE	ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε	Φιλελλήνων 18, Αθήνα 152 32	210-6873800 210-6842182	pstratoudakis@aktor.gr	Μικτά Θειούχα, Έρευνα Χρυσού
ΕΛΜΙΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Οιτύλου 11, Αθήνα 115 23	210-6985340 210-6981509	elmin.admin@elmin.gr http://www.elmin.gr	Βωξίτης
ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	Χαλκίδος 22α, Αθήνα 111 43	210-2591111 210-2591574	saltas@titan.gr http://www.titan-cement.com	Ποζολάνη, Γύψος, Καολίνης, Δομικά Υλικά
ΙΟΝΙΑΝ ΚΑΛΚ Α.Β.Ε.Ε.	Αργοστόλι 29100	26710-41534 26710-41773	iokal@otenet.gr	Ανθρακικό Ασβέστιο, Τάλκης, Δολομίτης
ΛΑΒΑ Μ.Λ.Α.Ε.	Σοφ. Βενιζέλου 49-51, Αθήνα 141 23	210-2898111 210-2817778	faidrose@aget.gr http://www.lava.gr	Κίσσηρη, Ποζολάνη, Γύψος
ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε.	Λ. Κηφισίας 81-83, Μαρούσι 151 24	210-6170100 210-6170200	larco@larco.gr http://www.larco.gr	Νικέλιο, Λιγνίτης
LAFARGE BETON	Γ. Παπανδρέου 141, Μεταμόρφωση Αθήνα 14452	210-2885500 210-2885561	ChrissovelidouD@aget.gr	Δομικά Υλικά
ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε.	Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 54622	2310-224133 2310-232504	whitemin@spark.net.gr	Χουντίτης, Υδρομαγνησίτη
ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ-ΠΕΝΤΕΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε.	Κηφισίας 364 & Δελφών 1, Αθήνα 152 33	210-6211400 210-6211408	info@dionyssomarble.gr http://www.dionyssomarble.gr	Μάρμαρα
ΜΕΒΙΟΡ Α.Ε.	Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 546 22	2310-224133 2310-232504	info@mevior.com http://www.mevior.com	Άστριοι, Χαλαζίας
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε.	Φιλελλήνων 26, Αθήνα 105 58	210-3318170 210-3318171	dcc@hol.gr	Έρευνα Χρυσού

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ /FAX	E-MAIL/ WEB SITE	ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΛΟΥ	Αγίου Σπυρίδωνος 23, Πειραιάς 185 35	210-4134152 210-4112177	bke@shipmine.gr	Μπεντονίτη, Ποζολάνη
ΟΛΙΒΙΝΙΤΕΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ε.Π.Ε.	Αγίας Θεοδώρας 1, Θεσσαλονίκη 546 23	2310-232290 2310-237545	therlith@otenet.gr	Ολιβίνης
ΠΕΡΛΙΤΕΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	Κάνιγγος 9, Αθήνα 106 77	210-3808401 210-3808402	info@aegean-perlites.com http://www.aegean-perlites.com	Περλίτης
ΧΑΛΥΨ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΑΕ	Κεραμιδέζα Μάνδρα Αττική 196 00	210-5556221 210-5556224	quarry@halyps.gr http://www.halyps.com	Δομικά Υλικά
ΧΡΥΣΩΡΥΧΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Μ.Β.Ε.	Ομήρου 27, Αθήνα 106 72	210-3633930 210-3633383	tgm@tgm.gr http://www.tgm.gr	Έρευνα Χρυσού